

по 4, 5, 6, отъ 100, за пары, кои-то ся задържывать на извѣстно врѣмя. За изображеніе постоткы употреблява ся бѣлѣгъ $\%$. Така, 12% на годинѣ ще рѣче: 100 гр. за годинѣ врѣмя доносятъ 12 гроша. Сборъ-тъ (сумма-та) отъ пары, кой-то ся дава подъ лихвѣ, нарича ся *майка* или *главница* (капиталъ). *Урѣчено* (такса) ся наричатъ постоткы-ты или плата-та отъ 100 за годинѣ или за мѣсяцъ, съ каквѣ-то е дадена една главница. Лице-то, кое-то дава главница-та, нарича ся *заимодавецъ* (кредиторъ), а лице-то, що ъзвзема, зѣве ся *длъжникъ*. За примѣръ: А далъ на Б 200 гр. за годинѣ съ урѣчено по 12% ; слѣдъ годинѣ врѣмя А трѣба да получи отъ Б свои-ты 200 гр. и още 24 гр. Тукъ А е *заимодавецъ*, Б е *длъжникъ*, 200 гр. — *главница*, 12 гр. — *лихва* или *постоткы*, 24 гр. *печяла*, *полза*, (интересъ) или *лихвенъ доходъ* отъ главницѣ-тѣ.

Лихва-та зависи отъ величинѣ-тѣ на майкѣ-тѣ, отъ врѣмя-то на нейно-то обръщаніе и отъ величинѣ-тѣ или опрѣдѣленіе таксѣ-тѣ на постоткы-ты. Капиталъ ся дава обикновенно по 3, по 4, по 5, по 6 постоткы отъ 100 гроша въ годинѣ-тѣ, т. е. че длъжникъ-тъ ся съглашява слѣдъ годинѣ врѣмя да върне 103, 104, 105, 106 гроша за всякои 100 гроша отъ тѣхъ суммѣ. Само въ търговскы работы величина-та на постоткы-ты чясто быва по-голѣма*) отъ обстоятелства-та, кои-то иматъ вліяніе на търговіѣ-тѣ.

180. Единица-та на капиталъ, коя-то ся събира съ нейны-ты проценты за единицѣ отъ врѣмя (за годинѣ, за мѣсяцъ), съставлява нейнѣ-тѣ бѣдѣщѣ цѣнѣ въ края отъ това врѣмя, и нарича ся *норма на проценты*, т. е. мѣра, коя-то служи за опрѣдѣляваніе

*) Нъ пакъ не по-голѣма отъ 8, 9, 10, или най-много 12. а не както правять по насъ нѣкои заимодавци, кои-то съ злоупотребленія-та си въскачватъ ъз и до 50% и повече на сто?